

Toimintakertomus 2022

Siskot ja Simot ry

1. Johdanto

Toimintavuosi 2022 on ollut aktiivisen toiminnan vuosi, jonka aikana toimintaa on tehostettu olemassa olevilla toimintapaikkakunnilla. Vapaaehtoisten ja kohdattujen ikäihmisten määrät ovat pysyneet samalla tasolla edelliseen vuoteen verrattuna. Uusia toimintamalleja on kehitetty edelleen ja niistä toimivimpia on sisällytetty vuosikellomaisesti toimintakalenteriin.. Toimintapaikkakuntien määrä on pysynyt samana, mutta kiinnostus Siskojen ja Simojen pop up -mallia kohtaan on lisääntynyt.

Toiminnasta saadut palautteet ja arvioinnit kertovat, että toiminta on vastannut hyvin kohderyhmän ja vapaaehtoisten tarpeisiin. Toiminta on tuonut iloa ja piristystä arkeen ja luonut yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sekä ikääntyneille että heitä kohtaaville vapaaehtoisille. Lyhyenkin kohtaamisen aikana on mahdollista tuottaa ja kokea iloa ja virkistystä, mikä tuo arjen kohtaamisiin merkityksellisyyttä.

Palkkatuella palkattujen työntekijöiden määrä kasvoi, ja se on mahdollistanut tapahtumien järjestämisen nykyisessä laajuudessa. Työntekijöiden lisäksi eri paikkakuntien yhdyshenkilöt ja aktiivivapaaehtoiset ovat hienolla panoksellaan, antamalla aikaansa, edistäneet toiminnan pysyvyyttä ja tunnettuutta.

Kokeva-projekti Keravalla päättyi lokakuun lopussai, ja uusi miesten pienryhmätoimintaan keskittyvä Akseli-projekti alkoi Nurmijärvellä alkuvuodesta..

Toiminnan näkyvyys lisääntyi sosiaalisessa mediassa, jossa seuraajien määrä kasvoi. Yhteisön viestinnässä välitettiin raikkaasti myös ikäihmisten ja vapaaehtoisten tarinoita.

Vuoden aikana jatkettiin yhteisön strategiaan sisältyvän välittämisen kansanliikkeen konseptin kehittämistä. Yhteisön toiminnassa on paljon kasvupotentiaalia, joka tarvitsee tuekseen kansallista välittämisen eetosta ja siitä kertovan kehystarinan.

Toimintavuoden aikana panostettiin avustushakemusten laadintaan. Stealle tehdyn kohdennetun toiminta-avustuksen anomus tuottikin tuloksena myönteisen päätösesityksen uudesta aluekoordinaattorin vakanssista.

2. Perustoiminta

2.1 Välittämisen keikat

Toimintavuonna järjestettiin yhteensä 174 välittämisen keikkaa, joiden teemat olivat monipuolisia ja joiden toteutus vaihteli etäkeikoista lähikohtaamisiin. Palvelutalojen asukkaille leivottiin ja lähetettiin ystävänpäivän videoterveisiä. Videoita kerättiin valtakunnallisesti ja YouTube-linkkiä jaettiin kaikille yhteistyötahoille joulukorttikampanjaan osallistuneita kuntia myöten. Palvelutaloissa lausuttiin runoja, pelailtiin, pidettiin lettukestejä ja musisoitiin. Ikääntyneitä hemmoteltiin, virvottiin ja muistettiin korteilla. Ulkoiltiin paljon kaverikoirien, urheiluseurojen ja muiden vapaaehtoisten kanssa. Ulkoiluteemalla

osallistuimme myös Vie vanhus -kampanjaan ja yhteisölle myönnettiin siitä Jaksava järjestö -tunnustus, sillä vapaaehtoistemme ansiosta ulkoilemaan pääsi 300 palvelutalojen asukasta.

Haravointitalkoita toteutettiin omaishoitoperheille ja kotihoidon asiakkaille. Heille ja kotona asuville ikääntyneille soitettiin runopuheluita sekä järjestettiin senioridiskoja ja tanssitapahtumia. Kotona asuvien kanssa käytiin luontoretkillä ja Kulttuuritreffitillä tutustuttiin ikääntyneille suunnattuun kulttuuritoimintaan Hyvinkäällä.

Muistellen -valokuvaesitys kiersi palvelutaloissa Savonlinnassa paikallisen toimintakoordinaattorin esittelemänä. Tuusulassa kokoontui säännöllinen saksankielen kerho Kaffeeklatsch. Turun pop up -vapaaehtoiset suunnittelivat ja tempauksia monin eri teemoin.

Järvenpään ja Keravan suunnitteluryhmät ovat olleet aktiivisia ja oma-aloitteisia. Järvenpään pienryhmätoiminnassa aktiivivapaaehtoiset järjestivät laulu- ja kädentaitohetkiä palvelutalojen asukkaille viikottaisissa tapaamisissa.

2.2 Määrälliset ja laadulliset tulokset

Kiinnostusta toimintaa kohtaan esitettiin usealta uudelta paikkakunnalta, mutta niihin ei voitu vastata resurssien puutteen vuoksi. Tapahtumia järjestettiin 174 ja niihin osallistui 8460 ikäihmistä. Vapaaehtoisia oli toiminnassa mukana 3315, joista kolmannes oli uusia. Noin kolmannes vapaaehtoisista osallistui toimintaan sitoutuneesti ja kävi keikoilla toistuvasti.

Pop up -tapahtumien vaikutusten arviointiin ei ole ollut tarjolla valmista mallia. Palvelutalojen asukkaat ovat suurelta osin aika huonokuntoisia ja muistisairaita, joten heiltä tunnelmien kysyminen ei aina tuota vastausta. Siksi arviointia varten kehitettiin oma, havainnointiin perustuva malli, jonka avulla seurattiin ikäihmisten reaktioita ja toiminnan vaikutuksia keikoilla. Havainnointimalli on herättänyt kiinnostusta THL:n osallisuustutkijoiden parissa ja sitä kehitetään edelleen heidän kanssaan.

Pilotissa havainnoitiin 320 ikäihmistä. Näimme heillä hymyjä, virkeitä katseita, muutoksia ryhdissä, eleissä ja viihtymisessä, eli positiivisia vireystilan muutoksia 86,5%:lla havainnoiduista. Fyysistä läheisyyttä ja hakeutumista seuraan, katsekontakteja, kosketuksia, osallistumista ja innostumista eli muutoksia kontaktissa toisiin ihmisiin ja ympäristöön havaittiin 80%:lla. Keskustelua, yhdessä toimimista, aloitekyvyn ja ulospäin suuntautuvan aktiivisuuden lisääntymistä eli positiivisia muutoksia keskinäisessä vuorovaikutuksessa havaittiin 69%:lla. Vaikeasti muistisairaiden kohdalla muutoksia oli vaikea nähdä ja ne olivat hetkellisiä. Tutkimusten mukaan pelkällä katseella voi vaikuttaa toisen ihmisen vireystilaan: ihminen havahtuu ja valpastuu, kun joku katsoo tietoisesti kohti (Helminen, Tampereen yliopisto 2017). Katsekontaktissa ihmisen hermosto valmistautuu vuorovaikutukseen ja aktiivisuus aivoissa lisääntyy (Myllyneva, Tampereen yliopisto 2016). Suullisesti saimme ikäihmisiltä palautetta, että tapahtumat toivat tervetullutta vaihtelua ja yhdessä tekemistä arkeen.

Vapaaehtoisilta pyydettiin palautetta lomakkeilla ja webropol -kyselyillä. Vastauksia saatiin 348 vapaaehtoiselta. 97% palautetta antaneista vapaaehtoisista koki, että tapahtumasta jäi heille itselleen erinomaisen hyvän tunnelman. 95% suosittelisi Välittämisen keikoille osallistumista tuttavilleen. 91% koki, että tapahtumasta jäi erittäin hyvä tunnelma myös kohderyhmään kuuluvalla ikäihmisellä ja sen myötä oma osallistuminen koettiin erittäin merkityksellisenä. Etätapahtumiin osallistuneista 82% koki osallistumisen tuottaneen iloa itselleen. 84% koki olevansa yhteisellä asialla ja 54% totesi, että myös etäkeikalla on mahdollista tuntea kuuluvansa samaan yhteisöön. Runoluurissa kaikille vapaaehtoisille ei riittänyt soitettavia puheluita ja heistäkin 33% koki osallistumisensa merkitykselliseksi.

2.3 Valtakunnallinen Joulupostia ikäihmisille -kampanja

Joulupostia ikäihmisille -kampanja järjestettiin kymmenettä kertaa, nyt 134 paikkakunnalla. Mukana oli 21 uutta kuntaa. Määrän kasvu kertoo siitä, että ikäihmisten yksinäisyys herättää huolta ja siihen halutaan reagoida tarjoamalla kuntalaisille helppo tapa osallistua. Korttien suuri määrä on tulosta ihmisten halusta lieventää ikäihmisten yksinäisyyttä edes hetkeksi. Markkinoinnin painopistettä kohdennettiin tänä vuonna uusien kuntien suuntaan enemmänkin kuin korttien määrään, minkä johdosta mukaan ilmoittautuvien kuntien määrä on kasvussa ja kerättyjen korttien määrä on tasoittunut. Kortteja kerättiin 100 000, noin 20 000 vähemmän kuin edellisellä vuonna, mikä on helpottanut niiden jakelua. Vapaaehtoisia kampanjaan osallistui arviolta 20 000.

2.4 Kouluyhteistyö

Kouluyhteistyötä pilotoitiin vuoden aikana Helsingissä ja Espoossa Kuluttaosuuskunnan säätiön tuella. Kouluille tarjottiin valmiita keikkamalleja, kuten leivontakeikkoja kotitaloustunneille, runonlausuntaa ja korttipajoja äidinkielen tunneille, lauluesityksiä musiikkitunneille sekä ulkoilukeikkoja ja pelailua liikuntatunneille. Keikkoja järjestettiin 15, sisältäen yhden joulukorttien käsittelykeikan. Yhteistyökumppaneina oli 7 koulua ja 10 palvelutaltoa sekä yhdellä keikalla Helsingin kaupunki ja Helsingin keskustakirjasto Oodi.

Pilotti kosketti yhteensä 541 ikääntynyttä ja 4240 ikääntynyttä joulukortin saajaa, sillä Helsingissä kampanjassa kerättyjä kortteja käsiteltiin yhdessä Helsinki International Schoolin kanssa.

Pilottiin osallistui 40 ekaluokkalaista ja 185 yläkouluikäistä.

2.5 Luovasti liikkeelle yhdessä -hanke Helsingissä

Syyskuun alussa 2021 alkanut hanke jatkui Helsingin kaupungin rahoituksella. Hankkeessa toteutettiin ikäihmisten säännöllisiä ja kertaluonteisia tapaamisia, joissa yhdistyi liikkuminen, sosiaalisuus, yhdessä toimiminen sekä jokin kohderyhmää kiinnostava sisältö tai teema. Sisältöjä olivat liikunta- ja hyvinvointiteemat (tasapaino, rentoutus, luonto, liikkuvuus, pilates, venyttely, ulkoilu ym.) ja kulttuuriset aiheet (kirjallisuus, runous, musiikki, omaan asuinympäristöön tutustuminen ym.)

Tapahtumia ja liikkumista toteutettiin uudenaikaisissa yhteyksissä ja ujutettiin osaksi muuta toimintaa, jotta mukaan saataisiin heitä, joita liikkuminen ei arjessa juurikaan kiinnosta. Seurakunnan tilat ja "Olohuone" -ryhmä, kirjastot ja nuorisotalo sekä senioritaloyhtiön viikkokokoukset ovat tästä esimerkkejä. Toiminnalla ei tavoiteltu suuria massoja vaan pyrittiin kokeilemaan erilaista kiinnostavaa sisältöä ja tekemään yksilöllisempää ns. etsivää työtä osallistujien suhteen. Tapahtumia järjestettiin vuoden aikana 52 ja niihin osallistui 291 ikäihmistä.

2.6. Toimintavuosi 2022 numeroina

Perustoiminta:

- 174 Välittämisen keikkaa
- 45 Järvenpään pienryhmäkertaa
- 3315 vapaaehtoista, joista kolmannes uusia
- 8464 kohdattua ikäihmistä
- 15 toiminnan esittelyä ja 370 niissä kohdattua ihmistä

Joulupostia-kampanja

- 135 kuntaa
- 100 000 joulutervehdystä ikäihmisille
- arviolta 20 000 vapaaehtoista kortintekijöinä

2.7. Perustoimintaa edistävät ja estävät tekijät

Luotettavan brändin ja hyvin koordinoitun toiminnan ansiosta olemme turvallinen ja kiinnostava yhteisö osallistua vapaaehtoistoimintaan. Yksilöidyllä ja kohdennetulla keikkaviestinnällä onnistuimme kutsumaan mukaan uusia vapaaehtoisia, joista osa on ollut valmiita myös sitoutumaan. Motivoituneet ja tapahtuman järjestämisen nopeasti omaksuneet toimintakoordinaattorit vahvistivat yhteisön tunnettuutta omilla paikkakunnillaan. Poikkeukselliset ajat ja ihmisten huoli omasta ja lähimmäisten jaksamisesta ja turvallisuudesta lisäsi auttamisen ja osallistumisen halua. Pop up -vapaaehtoistoiminta on juurtunut kevyeksi ja helpoksi tavaksi osallistua kiireisen arjen keskellä.

Raikas viestintätyyli puhutteli. Vapaaehtoisten ja ikäihmisten kokema ilo näkyi keikkaviestinnässä ja houkutteli mukaan uusia toimijoita.

Yhteistyökumppanit toteuttivat paikallisiin tarpeisiin yksilöityjä keikkoja omilla toimintapaikkakunnilla, joiden toimintaa ja vapaaehtoisia tuettiin Maakuntakiertueen ideointipajoissa Lahdessa, Raumalla, Laitilassa ja Harjavallassa.

Säännöllisesti järjestettävä matalan kynnyksen vapaaehtoistoiminta vaatii paikallisen työntekijän panosta tapahtumien suunnitteluun, markkinointiin ja organisointiin.

Motivoituneiden työntekijöiden löytyminen palkkatuella ei ole ollut kaikilla paikkakunnilla helppoa. Yhteisön vuodenkiertoa määrittelevät määräaikaiset työsuhteet, jatkuva perehdytysprosessi ja vaihtuvien toimintakoordinaattoreiden yksilölliset tuen tarpeet, joihin oli haasteellista vastata tiiminvetäjän rajallisten resurssien takia. Tauko tapahtumien järjestämisessä karkotti vapaaehtoisia paikkakunnilla, joilla ei ole ollut työntekijää. Paikkakuntien yhteyshenkilöt, jotka toimivat kuntien ja järjestöjen työntekijöinä, olivat omassa työssään kuormitettuja ja he olisivat tarvinneet vielä enemmän työntekijän tukea Välittämisen keikkojen järjestämiseen. Yhteistyötä uusilla paikkakunnilla ei voitu resurssien puutteen vuoksi aloittaa kiinnostuksesta huolimatta.

2.8. Perustoiminnan tulokset suhteessa tavoitteisiin

Resursseihin nähden 23 toimintapaikkakuntaa oli maksimi, ja ajoittain tuen tarve ylitti kapasiteetin vastata siihen. Nykyisillä paikkakunnilla olisi ollut edelleen varaa toiminnan tehostamiseen ja tunnettuuden lisäämiseen.

Tavoitteita asetettaessa ei ollut takeita siitä, että jokaiselle toimintapaikkakunnalle löytyisi palkkatuettu työntekijä, tai että seuraaja pystyisi samanlaisiin työsuorituksiin kuin edeltäjänsä. Tällaisissa tapauksissa toimintaa pyrittiin ylläpitämään ja tukemaan senhetkisen henkilöstön voimin. Tämä epävarmuus määritteli myös tavoitteiden asettamista, jossa oltiin varovaisia.

Välittämisen keikkojen määrä ylitti tavoitteet 3,5 kertaisesti, ja niiden määrä kasvoi edellisestä vuodesta 47%. Ikäihmisiä tavoitettiin 2,8 kertaa enemmän tavoitteisiin nähden, mutta jäi 1 254 henkilöä pienemmäksi kuin edeltävänä vuonna. Vapaaehtoisten määrä oli 6,6 kertaa suurempi tavoitteisiin nähden ja kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 974 henkilöä. Uusia vapaaehtoisia saatiin mukaan 23-kertainen määrä tavoitteisiin nähden. Aikaisempiin vuosiin verrattuna kaikkien osallistujamäärien kasvu on tasoittunut, mikä kertoo tarpeesta lisätä toiminnan tunnettuutta, jotta viesti tavoittaisi entistä paremmin uusia vapaaehtoisia.

Laadullisia tavoitteita ei ole aikaisemmin asetettu. Vaikutusten arviointiin kehitetty malli toimii jatkossa hyvänä pohjana havainnoille, joita ikäihmisten reaktioista keikkojen aikana on mahdollista tehdä.

Työntekijät arvioivat toimintamallia ja Välittämisen keikkojen merkitystä ikäihmisten yksinäisyyden lieventämisen ja vapaaehtoisten hyvinvoinnin näkökulmasta. He pohtivat myös sitä, toimivatko osallistujien ja seuraajien määrät indikaattorina ikäihmisten yksinäisyyden tiedostamiselle ja siihen reagoimiselle. Kokemukset vahvistavat tapahtumien merkitystä ilon ja mielihyvän lähteinä ja ajoittaisena yksinäisyyden lieventäjänä, vaikkei varsinaista osallisuuden lisääntymistä voitukaan todistaa. Huomion osoittaminen ikäihmisille ja heidän kohtaamisensa koettiin merkityksellisenä. Liikuttumiset ja kahdenkeskiset keskustelut kertoivat tapahtumien tärkeydestä.

Ikäihmisten kohtaamisilla ja toisiin vapaaehtoisiiin syntyvillä sosiaalisilla kontakteilla oli suuri merkitys vapaaehtoisten hyvinvointiin. Tapahtumissa oli mahdollista hyödyntää omia taitoja ja joillekin pop up -vapaaehtoistoiminta muotoutui uudeksi harrastukseksi. Lähes 90%

vapaaehtoisista koki, että tapahtumasta jäi erittäin hyvä tunnelma ja toimintaa voisi suositella myös ystäville. Reilut 80% vapaaehtoisista sai kokemuksen, että tapahtumasta jäi hyvä tunnelma myös hänen kohtaamalleen ikäihmiselle ja sen ansiosta oma osallistuminen koettiin erittäin merkitykselliseksi. Työntekijät kokivat myös oman työnsä tarpeelliseksi, kun ovat mahdollistamassa ikäihmisten ja vapaaehtoisten kohtaamisia. Työssä viihtyminen ja siitä innostuminen näkyy ulospäin ja kutsuu ihmisiä osallistumaan.

3. Kokevan toiminta

Kokeva-hanke toimi siirtyvällä rahalla lokakuun loppuun saakka, koska sille ei myönnetty jatkoavustusta. Helmikuun alusta alkaen hankkeessa oli vain yksi työntekijä, projektikoordinaattori.

Naapurikerhot kokoontuivat Keravalla vajaan vuoden aikana yhteensä 38 kertaa eli toimintaa järjestettiin noin 70 tuntia. Osa kokoontumiskerroista oli itsenäisiä eli kerholaiset kokoontuivat ilman projektikoordinaattoria.

Kohtaamisia kertyi yhteensä 214. Eri kävijöitä kerhoissa oli 33, joista naisia 2/3. Kävijöistä uusia oli 10. "Vanhojen" kävijöiden väheneminen selittyi edellisen vuoden puolella tapahtuneella As Oy Nikkarinkruunun asuintalon peruskorjauksella. Sen myötä osa pitkäaikaisista kerholaisista joutui muuttamaan eri puolille Keravaa ja jäi pois toiminnasta.

Kerho-osallistujista 12 toimi myös vapaaehtoisina ottaen vastuuta kerhojen toteuttamisesta ja jatkamisesta.

Koska kyseessä oli viimeinen toimintavuosi ja tiedossa oli, että myös Killan tilat menevät remonttiin vuoden 2023 aikana, jalkautuvaa työtä kerholaisten löytämiseksi ei enää tehty muualla kuin Äijöntiellä. Kerhoista ilmoitettiin edelleen ilmoitustauluilla ja Keravan löytävän vanhustyön työryhmässä. Suurin osa uusista kerholaisista tuli kuitenkin "puskaradion" kautta. Ikäihmiset itse aktivoituivat pyytämään uusia naapureita ja ystäväpariskuntia tulemaan mukaan.

Etsivän työn sijaan hankkeessa panostettiin toiminnan juurruttamiseen. Kerhoja varten kehitettiin itsenäisen toiminnan kansiot, jotka sisälsivät satoja sivuja aivojumppaa, keskustelunaiheita, tietovisoja, laulunsanoja ym. materiaalia. Ohjatun toiminnan päätyttyä Killan naapurikerho jatkoi toimimista itsenäisesti samoissa tiloissa siihen saakka, kunnes talo menee remonttiin. Ahjon kerho siirtyi läheiselle koululle ja Äijöntien kerho jatkui samoissa tiloissa. Savion kerho päättyi jo keväällä. Vuoden lopussa saadun tiedon mukaan muut kuin Savion kerhot kokoontuivat edelleen, mutta Ahjon kerhon aktiiveista osa oli muuttamassa pois Keravalta ja kerhotoiminta oli sen takia päättymässä.

Projektikoordinaattori kehitti palautelomakkeen tueksi havainnointilomakkeen. Havainnoista kävi ilmi, että kerhot ovat synnyttäneet yhteisöllisyyttä, mutta sille olisi ollut tilausta enemmänkin; kerhoja odotettiin kovasti ja koettiin mukavana, että oli jotain, mitä odottaa. Etenkin talvella oli tärkeää, että kerhotila oli lähellä kotia. Yhteisöllisyys synnytti myös naapuriapua esimerkiksi kauppareissujen muodossa ja osallistumisen koettiin lievittävän yksinäisyyttä.

Havaintojen lisäksi tehtiin palautekysely, johon vastasi 13 osallistujaa. Palautteen mukaan naapurikerhossa kannatti käydä ja se vähensi yksinäisyyttä.

Koska kerhoissa kohdattiin kasvokkain, vuoden aikana lähti vain yksi kerhokirje. Kirje postitettiin 32 kotitalouteen, joista arviolta ainakin kolmessa taloudessa se ilahdutti useampaa kuin yhtä vastaanottajaa. Myös puheluiden tarve oli merkittävästi pienempi kuin edellisenä kahtena vuonna.

Yhteistyötä tehtiin As Oy Nikkarinkruunun lisäksi erityisesti Keravan löytävän vanhustyön ryhmässä, johon kuuluivat kaupungin kotihoito, seurakunta ja muita järjestöjä. Hankkeen ohjausryhmä ei kokoontunut viimeisen vajaan toimintavuoden aikana.

Kokeva-hanke osoitti, että sen kaltaiselle toiminnalle on tarvetta. Yhteiset kokoontumiset koettiin tärkeiksi, ne vähensivät yksinäisyyden kokemusta ja toivat vaihtelua arkeen. Parhaimmillaan syntyi naapuriapua.

4. AKSELI-hanke

Nurmijärvellä toteutettava kolmevuotinen AKSELI-hanke käynnistyi helmikuussa, kun Kokevan projektipäällikkö siirtyi hankkeeseen. Projektityöntekijä aloitti työt maaliskuun vaihteessa.

AKSELI-hankkeen tavoitteena on kohentaa ikääntyvien nurmijärveläisten miesten sosiaalista toimintakykyä, vähentää yksinäisyyden kokemuksia, laajentua kolmen vuoden aikana koko kunnan toiminnaksi ja kehittää mieserityisen toiminnan verkostomalli. Ensimmäisen toimintavuoden aikana tavoitteena oli etsivän työn avulla tavoittaa ensimmäiset miehet ja toteuttaa ensimmäinen ohjattu miesryhmä. Samalla aloitettiin verkoston muodostaminen.

Ensimmäinen miesten ryhmä päätettiin käynnistää Klaukkalassa, koska se on Nurmijärven keskuksista väestöluvultaan suurin. Jalkautuva työ kohderyhmään kuuluvien miesten löytämiseksi aloitettiin jo keväällä. Jalkautuva työ sisälsi kaksi infotilaisuutta kahvitarjoiluineen ja seitsemän infopistettä eli projektityöntekijä jalkautui kirjastoon, apteekkiin, terveysasemalle ja torille kohtaamaan potentiaalisia kohderyhmään kuuluvia miehiä.

Lisäksi syksyn esitteitä vietiin ruokakauppoihin, R-kioskeille, apteekkiin, parturikampaamoihin, lääkäriasemille, optikkoliikkeisiin, sähköliikkeeseen, ravintoloihin, kirjastoon ja Klubitalolle. Sähköpostilla hankkeesta ja käynnistyvästä ryhmästä viestitettiin Keusoten, Nurmijärven kunnan ja muiden järjestöjen kautta. Uudenmaan Työterveys Oy:n työterveyshoitajille järjestettiin Teamsin välityksellä tilaisuus, jossa projektipäällikkö kertoi toiminnasta ja siitä, millaisille miehille erityisesti se on suunnattu.

Nurmijärven Uutiset julkaisi toiminnasta vuoden aikana kolme artikkelia. Toukokuun ja elokuun infotilaisuuksista lehdessä julkaistiin maksulliset mainokset.

Ensimmäinen miesryhmä kokoontui Klaukkalan kirjaston Tello-salissa syksyllä viikon välein yhteensä 12 kertaa. Ryhmään osallistui yhteensä yhdeksän miestä, joista yksi ilmaisi

olevansa ensimmäisellä kerralla paikalla vain tutustumassa toimintaan. Kahdeksan miestä sitoutui toimintaan ja kohtaamisia kertyi yhteensä 72. Poissaoloja oli sairauksien ja ulkomaanmatkojen takia. Toimintasisältöihin kuului mm. pihapelejä, sosiaaliohjaajan vierailu, ulkokuntosali ja vierailu ilmailumuseossa. Toiminnassa oli avustamassa kymmenen vapaaehtoista, jotka tulivat mm. eri järjestöistä.

Palutteen mukaan osallistujat olivat tyytyväisiä toimintaan (pisteet 4,6/5). Ensimmäisen ryhmän kokemusten perusteella ohjelman etukäteissuunnittelua päätettiin kuitenkin vähentää, jotta osallistujilla itsellään olisi enemmän mahdollisuuksia vaikuttaa siihen. Huomattiin, ettei ohjelmaa kannata rakentaa liian toiminnalliseksi vaan aikaa pitää jättää myös keskinäiselle keskustelulle. Kokemukset otettiin huomioon, kun syksyllä alettiin suunnitella seuraavan vuoden ryhmiä.

Hanke oli mukana Aalto-yliopiston Designing for Services -kurssin projektissa, jossa yhteistyössä Espoon kaupungin kanssa kehitettiin Senioripaku-toimintaa. Projektin hyödynsi AKSELI:sta saatuja kokemuksia ikämiesten tavoittamiseksi senioritoimintaan.

Hankkeessa oli syksyllä harjoittelussa sosionomiopiskelija.

Hankkeen ohjausryhmä kokoontui kolme kertaa. Ohjausryhmässä olivat mukana mm. kaikkien aiesopimuksella hankkeessa mukana olevien tahojen edustajat. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimi yhdistyksen hallituksen jäsen Ritva Pihlaja.

5. Viestintä

Sosiaalisen median osuutta viestinnässä kasvatettiin entisestään. Julkaisuihin käytettiin kuvien lisäksi videosisältöjä, sillä niiden näkyvyys sosiaalisessa mediassa on tasaisessa kasvussa.

Myös kohdistettua maksettua mainontaa kokeiltiin eri kampanjoiden ja tempausten aikana, mikä toimi eri tilanteissa hyvin orgaanisen näkyvyyden rinnalla. Sosiaalisessa mediassa käytettiin kampanjakohtaisia hashtagia, joita hyödynnettiin runsaasti etenkin Leivo iloa ikäihmisille -tempauksessa ja Joulupostia ikäihmisille -kampanjassa. Viime vuoden tapaan tempauksiin osallistuneet yhteisöt ja yksityiset henkilöt jakoivat etenkin Instagramissa paljon keikkoihin liittyvää sisältöä omilla tileillään.

Facebookin ja Instagramin seuraajamäärät kasvoivat tasaisesti läpi vuoden. Seuraajien määrä lisääntyi varsinkin suurten tempausten johdosta, kuten kevään Leivo iloa ikäihmisille -keikan ja Joulupostia ikäihmisille -kampanjan aikaan.

Yhteisön käytössä olevista somekanavista Facebookin merkitys oli edelleen tärkein. Siskot ja Simot -pääsivun yleisön määrä kasvoi runsaasti vuoden aikana. Facebook-seuraajia oli vuoden lopussa 4590. Facebook-tykkääjiä ja uusia seuraajia tuli eniten helmikuussa Leivo iloa ikäihmisille -keikan aikana.

Pääsivun ohella eri toimintapaikkakunnilla on omat Facebook-sivunsa, joissa oli yhteensä n. 5200 seuraajaa.

Omien Facebook-sivujen lisäksi myös muita sivuja ja ryhmiä hyödynnettiin viestinnässä ja markkinoinnissa. Tapahtumia ja mainoksia jaettiin aktiivisesti paikallisiin ryhmiin ja yhteistyökumppaneiden välityksellä esimerkiksi eri kaupunkien kanaviin.

Facebookin lisäksi yhteisön omia viestintäkanavia olivat Twitter ja Instagram sekä järjestön verkkosivut. Twitterin seuraajamäärä kasvoi koko vuoden aikana hillitysti vain muutamalla kymmenellä seuraajalla. Instagram-seuraajien määrä kasvoi tasaisesti. Vuoden aikana tuli 398 uutta seuraajaa, joten vuoden lopussa Instagramissa heitä oli noin 1552. Instagram-seuraajissa oli eniten 35–44-vuotiaita (30 %) ja 25–34-vuotiaita (23,7 %). Seuraajista naisia oli 90,8 % ja miehiä 9,2 %.

Viestintää tehtiin myös uutiskirjeen kautta. Vuoden aikana lähetettiin yhteensä viisi uutiskirjettä. Vuoden lopussa uutiskirjeellä oli 1381 tilaajaa. Uutiskirjeen keskimääräinen avausprosentti oli 42,7%.

Verkkosivuilla oli vuoden aikana 36 286 uniikkia käyttäjää ja sivukatseluita 123 276. Verkkosivujen kävijähuippu saavutettiin jälleen joulukorttikampanjan aikana.

Viestinnässä hyödynnettiin myös videosisältöjä, jotka löytyvät Youtubesta. Vuoden aikana julkaistiin 12 videota, joilla oli näyttökertoja yhteensä 2192. Lisäksi Suomi Areena -keskustelulla oli MTV:n katsomossa 534 ja paikan päällä 100 katsojaa.

Tiedotejakelupalvelu ePressin kautta julkaistiin vuoden aikana kahdeksan tiedotetta, joista kolme oli kampanjoiden ruotsinkielisiä tiedotteita.

Mediaseurantaan käytimme LianaMonitoria. Mediaseurantatyökalu etsii toimituksista ja sosiaalisesta mediasta määrittelemiämme avaintermejä ja tekee osumista raportteja. Mediaosumia oli vuoden loppuun verkkomediassa 136 osumaa ja printtimediassa 224 osumaa. Luvut pysyivät linjassa vuoden 2021 osumien kanssa.

5. Verkostoyhteistyö ja muut osallistumiset

Yhteisön työntekijät ovat edustaneet yhdistystä seuraavissa verkostoissa:

- Keski-Uudenmaan Valikkoverkosto (vapaaehtoistoiminnan koordinaattoreiden verkosto)
- Hyvinkään valikkoryhmä
- Keravan löytävän vanhustyön tiimi
- Sosten toiminnanjohtajaverkosto
- Toiminnanjohtajaseura
- Keusoten valtionosuushankkeiden (uusi sotekeskus ja rakenneuudistus) ohjausryhmä
- Keusoten yhdyspintatyöryhmä ja Allianssi-yhteistyöryhmä
- Sote muutostuki Uudenmaan yhteistyöverkosto
- Oikeusministeriön Vapaa Frii- (vapaaehtoistoiminnan kehittämisen) hankkeen yhteistyöryhmä
- Yhteisöllisen asumisen malli Tuusulassa- hankkeen ohjausryhmä

Yhdistys antoi Lausuntopalvelussa lausunnon palkkatukiudistuksesta.

Muut tilaisuudet

Yhteisökoordinaattori teki syksyllä maakuntakiertueen Lahteen, Raumalle ja Harjavaltaan. Kiertueella toteutettiin luovia ideointipajoja, joissa etsittiin uusia vapaaehtoisia sekä tuettiin kuntien yhteyshenkilöitä ja suunnitteluryhmiä.

Yhteisömme 11.7.2022 järjestämässä SuomiAreenan keskustelussa, Autamme enemmän kuin koskaan - Välitämme liian vähän?. nostettiin välittämistä yhteiskunnalliseen keskusteluun. Paneelissa olivat mukana professori Arto Salonen, kirjailija Johanna Sinisalo, psykoterapeutti Emilia Kujala ja toiminnanjohtaja Eero Väisänen. Keskustelun juonsi toimittaja Nina Rahkola.

Jäsenyydet muissa yhteisöissä

Siskot ja Simot ry on Soste ry:n, Kansalaisareenan, Hyvinvointiala Hali ry:n, Keski-Uudenmaan yhdistysverkoston ja Hyvinkään yhdistykset ry:n jäsen.

6. Organisaatio, henkilöstö ja talous

Yhteisön taustalla olevan yhdistyksen toimintaa ohjaa yhdistyksen hallitus, jonka tehtävänä on tukea yhteisön ja sen vapaaehtoisten toimintaa ja luoda sille toimintaedellytyksiä. Hallitus vastaa myös yhdistyksen taloudenhoidosta ja hallinnosta. Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajana toimi Eveliina Nygren ja varapuheenjohtajana Raija Kallioinen. Hallituksen muut jäsenet olivat Leena Alanko, Erkki Kukkonen, Lauri Ollari, Ritva Pihlaja ja Jenni Sipola. Hallituksen varajäseninä toimivat Jarmo Salminen, Jaana Kosunen ja Paula Toivanen. Hallitus kokoontui vuoden aikana yhteensä viisi kertaa, niistä yksi kokous oli työpajatyypinen työseminaari kesäkuussa.

Henkilöstö

Yhdistyksellä on ollut STEA:n kohdennetulla toiminta-avustuksella palkattuna kolme varsinaista työntekijää, toiminnanjohtaja, yhteisökoordinaattori ja viestintäkoordinaattori. Toiminnanjohtaja Eero Väisänen on vastannut yhdistyksen toiminnasta, taloudesta, hallinnosta, sidosryhmäsuhteista ja ulkoisesta viestinnästä. Viestintäkoordinaattori Anna Pihlajamäki on hoitanut yhteisön viestintää ja toiminut yhteisön somemanagerina marraskuun loppuun asti. Yhteisökoordinaattorina on toiminut Sari Turpeinen, jonka tehtävänä on ollut koordinoida ja ohjata kentän vapaaehtoistoimintaa sekä huolehtia perustoiminnan arvioinnista ja raportoinnista.

Kokeva-projektin projektipäällikkö Mari Huusko siirtyi Akseli- hankkeen projektipäälliköksi. Hankkeen projektisuunnittelijana toimi Emmi Nisumaa lokakuun loppuun asti.

Yhteisöllä oli yksitoista palkkatuen ja kuntalisän avulla palkattua määräaikaista ja osa-aikaista työntekijää alueellisina toimintakoordinaattoreina. Osa heistä työskenteli myös

viestinnän ja hallinnon assistenttitehtävissä. Lisäksi yhteisössä työskenteli yhteensä kolme kuntien sijoittamaa työntekijää.

Lisäksi yhteisön määräaikaisena työntekijänä Helsingin kaupungin rahoittamassa ikäihmisille kohdennetussa Luovasti liikkeelle yhdessä -hankkeessa toimi kevätkaudella Tuija Laine ja syyskaudella Anne Luhtala..

Henkilöstön kesken pidettiin vuoden aikana kolme toiminnan kehittämiswebinaaria, virkistyspäivä kesäkuussa sekä nautittiin yhteinen joululounas ja pidettiin pikkujoulut joulukuussa.

Talous

Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskukselta, Stealta saatiin toimintavuodelle 200.000 euron AK-avustus sekä 140.000 euron avustus Nurmijärven miesten pienryhmätoimintaan, Akseli-hankkeseen. Hankkeen ylijäämää ja siirtyvää avustusta vuodelle 2023 kirjattiin 22.642 euroa. Lisäksi Kokeva-projektin neljännelle vuodelle (2022) siirtynyttä avustusta (57.000 €) jäi käyttämättä 6 596,76 euroa, joka palautetaan STEA:lle.

Kunnilla saadut toiminta- ja kohdeavustukset (sis. Järvenpään seurakunnan 1000 euron avustuksen) olivat yhteensä 15.900 euroa. Lisäksi Helsingin kaupungilta ikäihmisten liikuntahankkeelle saadusta 30.000 euron jatkoavustuksesta siirtyi viime vuodelta tuloutettavaksi seuraavalle vuodelle 18.000 euroa.

Huomattavan tuloerän muodostivati myös TE-keskuksen palkkatuet, joita saatiin yhteensä 134.301 euroa. Lisäksi palkkatuella palkattujen paikallisten toimintakoordinaattoreiden palkkauskulujen kattamiseen saatiin kuntalisiä 8.200 euroa..

Kuluttajaosuuskunnan säätiön myöntämä aviustus 15.000 euron avustus kä vuoden aikana pääkaupunkiseudun koulu yhteistyön käynnistämiseen ja toteutukseen.

Mesenaatin kautta toteutetun joukkorahoituskampanjan nettotuotto joulukorttitempauksen rahoittamiseksi oli 6.898,50 euroa. Vantaalainen Luran Lounas ja Kahvila lahjoitti marraskuun kahviimyyntinsä tuotosta prosenttiosuuden Siskoille ja Simoille lahjoituksen ollessa 730 euroa.

Lotta Svärd säätiö myönsi lokakuussa ensimmäisen 10.000 euron stipendinsä Siskot ja Soimot ry:lle. Avustus käytetään pääsääntöisesti vuonna 2023 välittämisen kansanliikkeen työpajojen järjestelykuluihin sekä koulujen kanssa tehtävän vapaaehtoistyön palkkakuluihin.

Yhdistyksen tilinpäätöksen mukaan yhdistyksen varsinaisen toiminnan kulut olivat 598.885 euroa, ja oman varainhankinnan nettotuotto 7.506 euroa. Tilikauden tulos on 9 458,30 euroa ylijäämäinen. Tulos vahvistaa oman pääoman osuutta, joka vuoden lopussa oli 28.706,83 euroa.

Yhdistyksen toiminnan taloudellista pohjaa on hyvä jatkossa edelleen vahvistaa.